

אוצר ירושלים

קרן קיימת לישראל
KKL - JNF

אוצר ירושלים הוא משחק משימות מקורי, המשלב חידות, משימות, פעילויות, שירים וסרטונים הקשורים לעיר ירושלים. הפעילות מתאימה במיוחד לחודש הלאום ולימים שסביב יום ירושלים, אך אפשר להעביר אותה גם כפעילות העשרה מהנה וערכית בשאר ימות השנה. המשחק מופעל באמצעות טלפונים חכמים, ומבוסס על פלטפורמת Treasure HIT של המכון הטכנולוגי בחולון.

מטרת המשחק

לעבור בכל התחנות, לבצע את המשימות והחידות ולהגיע לתחנת הסיום בזמן הקצר ביותר ועם כמה שפחות שגיאות.

מטרות הפעילות

- היכרות עם היבטים שונים של העיר ירושלים ועם נושאים הקשורים אליה.
- יצירת סקרנות ומעורבות בסוגיות הקשורות לירושלים כיום ובעבר.
- הבנת משמעותה ומורכבותה של העיר.
- יצירת חיבור רגשי לעיר ירושלים באמצעות הנאה וחוויה.

גיל היעד: משפחות, תלמידי כיתות ה' ומעלה.

משך הזמן: כשעה.

מקום: בכל מקום שיש בו קליטה סלולרית טובה ויציבה. אפשר לשחק את המשחק בתוך חדר, בכיתה, בחוץ או במרחב שמשלב חוץ ופנים. מומלץ לקיים את המשחק בחצר או במקום גדול שאפשר להציב בו את התחנות במרחק זו מזו, כדי שהצוותים לא יפריעו זה לזה.

ציוד וחומרים

קודים למשחק: תולשים את הקודים מתוך החוברת או מדפיסים מתוך האתה. תולים ומפזרים אותם בשטח הפעילות בנקודות הבאות:

- ספר תנ"ך - ירושלים של דתות ואמונות.
- עץ או עציץ* - ירושלים - שילוב של עיר וטבע.
- אדמה** - ירושלים ישנה וחדשה.
- ברז - ירושלים של שכונות.
- קיר במרחב הפעילות - תמונת שחרור ירושלים - ירושלים שחוברה לה יחדיו.

* בחרו בעץ יפה, גדול ומרשים בסביבת הפעילות. הקפידו שהקוד יהיה תלוי על העץ בגובה סביר, כך שהמשתתפים יוכלו לסרוק אותו בלי לטפס ולהסתכן. אם אין אפשרות לצאת לחצר, מקמו את הקוד על עציץ עם צמח בנקודה מאתגרת במרחב הפעילות.

** עגנו את הקוד לאדמה באמצעות משקולת או יתד, כדי שלא יזוז במהלך המשחק.

- צ'ופר כלשהו לתחנת הסיום - כוסות שתייה, כיבוד, "מדליה" וכו'.
- טבלת מעקב משימות מתוך עמוד 29 בחוברת למדריך/מנהל המשחק. יש להדפיס אותה ולקחת אותה עימכם.
- דף טיוטה קטן/פתק למשימת פתקי המשאלות, וכלי כתיבה לכל שחקן או צוות.
- כל צוות זקוק לשני טלפונים ניידים, **טעונים ומלאים**, עם קליטה סלולרית:
  - טלפון אחד ישמש להפעלת המשחק, לפתרון המשימות ולניווט מתחנה לתחנה.
  - טלפון שני ישמש לצילום, להתכתביות עם המדריך ועם חברי הצוות האחרים ולחיפושים באינטרנט.
  - בקשו מהמשתתפים שיתקינו מראש על **אחד** המכשירים את היישומון Treasure-HIT הנמצא בחנות האפליקציות.

הכנות

- בוחרים מקום למשחק - בתוך חדר, בכיתה או בחוץ במתחם מוגדר.
- לא חובה אבל רצוי: כדי להפוך את המשחק למהנה ולחוייתי יותר מומלץ לקשט מראש ו"להלביש" את אזור המשחק, למשל - לתלות תמונות של ירושלים, להשמיע מוזיקת רקע מתאימה של שירי ירושלים וכדומה.
- מסדרים את הקודים בתחנות.
- קובעים תחנת סיום שכל מי שמסיים את המשחק צריך לבוא אליה.
- קבוצת אוצר ירושלים: מקימים קבוצת ווטסאפ למשחק ומצרפים אליה את כל המשתתפים. במהלך הפעילות יעלו המשתתפים לקבוצה תמונות וסרטונים כחלק מהמשימות. לאחר המשחק יוכלו כולם לראות את התוצרים ולשמור אותם למזכרת.

מהלך הפעילות

- מחלקים את המשתתפים לצוותים של 2-3 שחקנים (מומלץ לשחק **בזוגות** מכיוון שבמשחק יש מספר סרטונים, ומסך הטלפון קטן יחסית).
- מוודאים שכולם התקינו את יישומון Treasure-HIT על מכשיר טלפון טעון עם קליטה סלולרית, ושלכל צוות יש **מכשיר אחד** שמשחק **ומכשיר נוסף** שמשמש לצילום, להעלאת חומרים לווטסאפ ולחיפושים בגוגל. **מבקשים מכל צוות לבחור אחראי רישום.**
- מגדירים את גבולות הגזרה, כלומר את שטח המשחק. מגדירים את שעת הסיום של המשחק.

מסבירים את אופן המשחק ומקריאים את ההנחיות הבאות:

1. במסך הפתיחה של היישומון כל צוות מתבקש להגדיר לעצמו שם. בשטח המשחק מפוזרות תחנות, ובכל אחת מהן יש קוד המוביל למשימות, לחידות ולשאלות. עם תחילת המשחק יקבל כל צוות רמז האומר לאיזו תחנה עליו לגשת. הרמז נראה כך:

2. על כל צוות להבין מהו החפץ או המקום שהוא מחפש, ולמצוא אותו במתחם המשחק. על החפץ או המקום שתגיעו אליו צריך להיות קוד משחק. אם מוצאים קוד שחושבים שהוא הנכון, צריך לסגור את הרמז ולסרוק את הקוד באמצעות היישומון (הסריקה מתבצעת בתוך המשחק, **אין צורך ביישומון נפרד** לסריקת קודים). לאחר מכן, יש לענות על השאלות ולבצע את המשימות.

סריקה של קוד לא נכון לא תאפשר להתקדם. עד שלא פותרים נכונה - אי אפשר לעבור הלאה ולחפש את הקוד הבא.

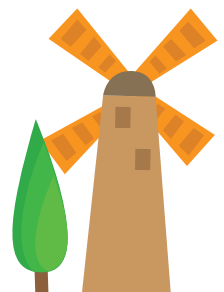
3. השתדלו להתרחק ככל האפשר מהקבוצות האחרות, ולדבר בלחש כדי לא לחשוף בפניהן את החפצים והתשובות שלכם.

4. **אסור** להזיז או לקחת חפץ שגיליתם. מי שעושה זאת נפסל מיידית ויוצא מהמשחק.

5. אם מסיבה כלשהי המשחק נסגר - היכנסו שוב ליישומון, הקלידו את מספר המשחק, והיכנסו לשם הקבוצה שהגדרתם לצוות שלכם בהתחלה.

6. לפני שתלחצו או תקלידו תשובה - **קראו את המשימות וודאו שאתם מבינים אותן היטב!** כל שגיאה מעכבת את התקדמותכם.

7. **לא כדאי לנחש!** לטעות יש מחיר - תצטרכו לחכות ולהתעכב.

8. השתמשו בכל הכלים שברשותכם כדי למצוא את התשובה. אפשר לשאול אנשים, אפשר לחפש בגוגל, אפשר להתקשר לחבר טלפוני...
9. זכרו, משימות הווטסאפ (שליחת תמונה בקבוצה או כתיבת הודעה בקבוצה) הן חלק מהמשחק.
בסוף המשחק, כשתגיעו למסך הסיום, צלמו אותו (בצילום מסך או באמצעות הטלפון הנוסף) ושלחו את התמונה לקבוצת הווטסאפ או הראו אותה למנהל המשחק, כדי לתעד את זמן הסיום.

- **לאחר שסיימתם להסביר את המשחק ולהקריא את כל ההוראות** - תנו לשחקנים את מספר המשחק: **33199**.
- כל צוות בוחר שם ומתחילים לשחק.

במהלך המשחק המדריך/מנהל המשחק מנהל מעקב אחרי משימות הווטסאפ באמצעות טבלת המעקב.

סיום המשחק

המשחק מסתיים כשהשחקנים/הצוותים מגיעים למדריך/מנהל המשחק המחכה בתחנת הסיום. כדי לקבוע מי ניצח יש להביא בחשבון את הסרטונים והתמונות מקבוצת הווטסאפ, את כמות השגיאות ואת זמן המשחק (כפי שמופיע במסך הסיום של המשחק שהצוות צילם).

כדי לסיים, הצוות צריך:

1. להראות צילום מסך של הודעת הסיום עם זמן הסיום של המשחק ומספר השגיאות.
2. להראות שביצע את כל משימות הווטסאפ שבטבלת המעקב.

לאחר שכולם הגיעו לתחנת הסיום מסכמים:

- מכריזים על הזוכים - הצוות/שחקן שסיים ראשון.
- מעניקים פרסים/תעודות/תשואות וכבוד.
- רצוי לפתח שיחה -
  - האם נהניתם מהפעילות?
  - האם אתם חושבים שירושלים חשובה לנו כיום? מדוע?
  - איזה סוג של חיבור אתם חשים אל העיר?
  - האם תרצו לבקר בה?
  - לאיזה אתר בעיר שביקרתם בו או שאתם מכירים, אתם מתחברים במיוחד ומדוע?

טיפים למדריכים

לפני שמתחילים לשחק:

- מומלץ שתכירו היטב את המשחק.
- חשוב שתנסו לשחק בעצמכם באמצעות הקודים שבהמשך.

נושאים טכניים:

- במהלך המשחק עברו בין הצוותים המשחקים ועזרו להם בשאלות בנושאים טכניים.
- אם נגמרת הסוללה באמצע המשחק, אי אפשר להמשיך לשחק עד שטוענים אותה. לכן, הקפידו שהשחקנים יצאו לשחק עם מכשירים טעונים.
- אם במהלך המשחק היישומון נסגר מסיבה כלשהי - עזרו לחניכים לחזור אל הנקודה שהיו בה: פותחים שוב, מחפשים את המשחק לפי מספר המשחק, 33199, בוחרים בשם הקבוצה שכבר הוגדר (שימו לב! לא מגדירים קבוצה חדשה) וממשיכים לשחק.

משחק מהנה!

מספר המשחק

33199

צילום: לע"מ

אוצר ירושלים (33199)

העיר שחוברה לה יחדיו
קיר במרחב הפעילות

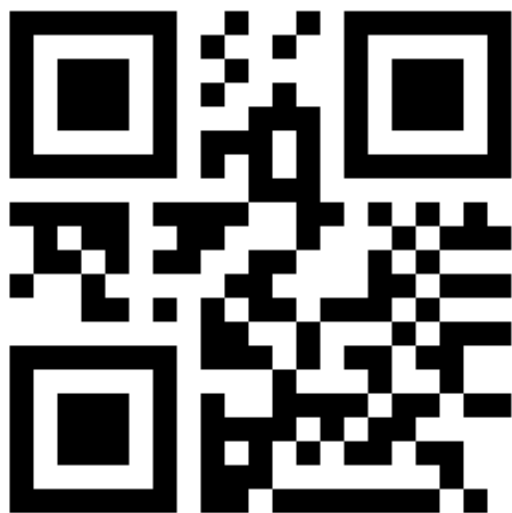
אוצר ירושלים (33199)

ירושלים - שילוב של עיר וטבע
עץ או עציץ

אוצר ירושלים (33199)

ירושלים של שכונות
ברז

אוצר ירושלים (33199)

ירושלים ישנה וחדשה

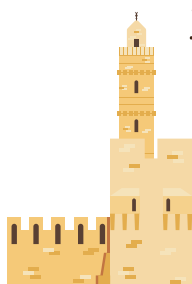
אדמה

אוצר ירושלים (33199)

ירושלים של דתות ואמונות
ספר תנ"ך

טבלת שאלות ופתרונות

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>1. במשך 19 השנים שבין מלחמת העצמאות ומלחמת ששת הימים הייתה ירושלים מחולקת - מערב העיר היה שייך לישראל ומזרח העיר היה שייך לירדן. מה היה שמו של הקו שחילק את העיר לשני חלקים? אם תרצו רמז, היכנסו לקישור: https://bit.ly/38012Le</p> <p>☐ הקו הסגול</p> <p>☐ קו ההפקר</p> <p>☒ הקו העירוני</p> <p>2. במלחמת ששת הימים פרצו הצנחנים לעיר העתיקה דרך שער האריות, והעיר אוחדה תחת שלטון ישראל. יום הקרב על ירושלים, החל בכ"ח באייר, נקבע כחג לאומי - יום ירושלים. צפו בסרטון https://bit.ly/3091EoE וענו: על פי דבריו של הצנחן ציון קרסנטי, מבט הצנחנים בכותל הוא מבט של...</p> <p>צילום: לע"מ</p> <p>חזון לעתיד, של חזון לעתיד, מבט של חזון לעתיד, התרוממות נפש, מבט של התרוממות נפש</p>	<p>הגיעו לתחנה שיש בה תמונה שמשה דיין מופיע בה, וסרקו את הקוד שליד התמונה</p> <p>צילום: לע"מ</p>	<p>ירושלים שחברה לה יחדיו - קיר במרחב הפעילות</p>

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>3. כתבו משאלה שאותה תרצו להטמין בין אבני הכותל כאשר תגיעו לירושלים. צלמו תמונה קבוצתית שבה כל אחד מכם מחזיק את הפתק שלו קרוב לליבו, ושלחו את התמונה לקבוצת הווטסאפ של המשחק. הצטלמתם? כתבו "שיתגשמו כל משאלותינו" כדי להמשיך במשחק.</p> <p>צילום: פלאש 90</p> <p>שיתגשמו כל משאלותינו, שיתגשמו משאלותינו, "שיתגשמו כל משאלותינו"</p>		<p>ירושלים שחברה לה יחדיו - קיר במרחב הפעילות</p> <p>צילום: לע"מ</p>
<p>1. פארק ירושלים הוא מרחב טבע שמקיף את העיר כמו חגורה ירוקה. יש בו יערות נטועים וחורש טבעי, מעיינות ואתרים ארכאולוגיים. הפארק משמש אזור פנאי ונופש לתושבי העיר וגם משמר את ערכי הסביבה והמורשת של הרי ירושלים. חפשו בגוגל "פארק ירושלים" וענו: מהו שטח הפארק?</p> <p>צילום: גלעד רונן, טכנוגרפיקס</p> <p>15,000 דונם ☒</p> <p>5,000 דונם ☐</p> <p>10,000 דונם ☐</p>	<p>הגיעו לזה ששייך למשפחת הירוקים - אלה שמקיפים את ירושלים ונותנים לה אוויר צלול כייף וציוצי ציפורים. סרקו את הקוד המודבק עליו</p> <p>צילום: גלעד רונן, טכנוגרפיקס</p>	<p>ירושלים - שילוב של עיר וטבע - עץ או עציץ</p>

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>2. סביב ירושלים ובתוכה מתנהלים מאבקים סביבתיים רבים בין טבע ועיר, בין שטחים פתוחים ושטחים בנויים. מפעל הייעור של קק"ל הגדיל משמעותית את כמות העצים סביב ירושלים. כל עץ תורם להפחתת הזיהום בסביבה העירונית על ידי ספיחת מזהמים ואבק. כמו כן, העצים מבצעים תהליך חשוב שמאזן במידה מסוימת את כמויות הפחמן הדו-חמצני אשר נפלט לאוויר ממכוניות, ממפעלים ומפעילויות שונות של האדם. פתרו את חידת הציורים וכתבו איך נקרא התהליך.</p> <div data-bbox="280 702 560 845" data-label="Image"> </div> <p>קיבוע פחמן</p> <p>3. שטחים פתוחים וירוקים - גם בתוך העיר - יוצרים תחושות שלווה ושמחה. הצטלמו בפנים שלוות ושמחות עם צמח או בעל חיים משמח, ושלחו את התמונה לקבוצת הווטסאפ של המשחק. שלחתם? כתבו "עיר ירוקה" כדי להמשיך במשחק. עיר ירוקה, "עיר ירוקה"</p>		<p>ירושלים - שילוב של עיר וטבע - עץ או עציץ</p>

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>1. הכביסה הייתה אחת הפעולות שאנשי ירושלים נאלצו לחסוך בה במים בזמן המצור. גם מאוחר יותר, בשנות ה-60 של המאה ה-20, היה יום מיוחד לכביסה בשכונת נחלאות. לפי הסרטון - למה יום רביעי היה יום הכביסה? https://bit.ly/3u0C0s1</p> <p>☒ כי זה היום היחידי שבשמו אין את האות ש' ולכן תהיה בו שמש</p> <p>☐ כי זה היום היחידי שבו היו מזרימים מספיק מים לבתים</p> <p>☐ כי ביום זה היו מגיעים לעיר משלוחי הסבון</p> <p>2. אין ספק שירושלים היא עיר של שכונות, גם היום. פתרו את חידת הציורים וכתבו את שמה של שכונה ירושלמית מיוחדת ואהובה.</p> <div style="text-align: center;"> <p>עין כרם</p> </div>	<p>בזמן המצור על ירושלים, בימי מלחמת העצמאות, הירושלמים סבלו מאוד ממחסור במשהו, שבלעדין פשוט אי אפשר לחיות. הגיעו למקום שבו אפשר למצוא אותו וסרקו את הקוד שלידו. רוצים רמז? הסתכלו בתמונה</p>	<p>ירושלים של שכונות - ברז</p>

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>3. בשכונות ירושלים נפגשו אנשים מארצות שונות שדיברו שפות שונות. כך צמחה שפה מיוחדת - השפה הירושלמית. שיפודים בירושלמית נקראים "סיחים", למשחק "שק קמח" קוראים "אבו יויו", ולסוכריית ליקריץ קוראים במבליק. גשו למדריך ובקשו ממנו בירושלמית מטלית לשטיפת הרצפה - איזו מהמילים מתאימה לכך? רוצים רמז? היכנסו לקישור: https://bit.ly/38MfqIS</p> <p>☒ ספונג'אדור ☐ משינה ☐ שרוואלוך</p> <p>4. יפה מאוד! הצלחתם להשיג סמרטוט רצפה ירושלמי. עכשיו צלמו את עצמכם עושים ספונג'ה - שוטפים את הרצפה - ושלחו את התמונה לקבוצת הווטסאפ של המשחק. אל תשכחו לחסוך במים במצור! שטפתם? הצטלמתם? כתבו "נקי נקי" כדי להמשיך במשחק. נקי נקי, "נקי נקי"</p>		<p>ירושלים של שכונות - ברז</p>

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>1. הייתם מאמינים שירושלים מיושבת כבר כ-6,000 שנה ברציפות!! כדי לראות מה ומי עברו בעיר צפו בסרטון וענו על השאלה: מה שמו של הכלב? https://bit.ly/3rdvDaR ביונסה</p> <p>2. כיום ירושלים היא עיר הבירה ומרכז השלטון של מדינת ישראל. מהו המבנה שמופיע בתמונה?</p> <p>צילום: אנגליה</p> <p> ☒ הכנסת ☐ בית הנשיא ☐ משרד האוצר </p> <p>3. "לכל אחד יש עיר ושמה ירושלים". שלחו לקבוצת הווטסאפ של המשחק שם של מקום אהוב או סיפור קצר של חוויה מביקור שלכם בירושלים. שלחתם? כתבו "ירושלים שלי" כדי להמשיך במשחק. ירושלים שלי, "ירושלים שלי"</p>	<p>ירושלים היא עיר עתיקה מאוד. הגיעו לקוד שמונח על זו שבה חופרים הארכאולוגים כדי לחשוף את עתיקות העיר</p> <p>צילום: מיכאל חורי</p>	<p>ירושלים ישנה וחדשה - אדמה</p>

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>1. בירושלים מרוכזים כנסיות, בתי כנסת ומסגדים רבים, ומאמינים רבים מכל הדתות באים לבקר בה. עבור היהודים העיר היא מקום המקדש ומרכז העולם, שאליו רצו להגיע לאורך כל הדורות. איך קוראים למלך שבנה, על פי המסופר בתנ"ך, את בית המקדש הראשון בירושלים?</p> <p>שלמה, שלמה המלך, המלך שלמה</p> <p>2. הרכיבו את הפאזל שבקישור וצפו באחת הכנסיות החשובות והקדושות ביותר לכל הנוצרים בעולם - על פי האמונה במקום זה נקבר ישו. https://bit.ly/3cHFIGN מהו שמה של הכנסייה? כנסיית ה... הקבר, כנסיית הקבר, קבר</p> <p>3. מתחת ל"כיפת הסלע" המוזהבת שעל הר הבית שוכן, לפי המסורת המוסלמית, הסלע שממנו עלה הנביא מוחמד לשמיים. הכיפה נבנתה בשנת 691 לספירה, ומאז שופצה מספר פעמים. מהי צורתו של המבנה?</p> <p>צילום: פלאש 90</p> <p> ☐ עיגול ☐ משושה ☒ מתומן </p>	<p>הגיעו לחפץ שתוכלו למצוא בו את המשך המשפט "אם אשכחך ירושלים..." וסרקו את הקוד שתמצאו בתוכו</p>	<p>ירושלים של דתות ואמונות - ספר תנ"ך</p>

משימות	רמזים	שם התחנה
<p>4. בני הדתות השונות חיים בירושלים אלה לצד אלה זה מאות ואלפי שנים, לעיתים בשלום ובסובלנות אך פעמים רבות במאבק ומלחמה. ואולי אפשר גם אחרת? אולי הפתרון נמצא דווקא אצל הומר סימפסון? צפו בסרטון וענו: על פי הומר סימפסון, כדי לאחד בין הדתות יש להפיץ שלום ו... https://bit.ly/3rfqSxn עוף, ועוף, שלום ועוף</p>		<p>ירושלים של דתות ואמונות - ספר תנ"ך</p>

טבלת מעקב למדריך - משימות ווטסאפ ותוצאה כללית

שם הצוות	העיר שחוברה לה יחדיו: תמונה עם פתקי משאלות	ירושלים ישנה וחדשה: שם של מקום אהוב או חוויה בירושלים	ירושלים של שכונות: תמונה של ספונג'ה	ירושלים - שילוב של עיר וטבע: תמונה שלווה עם עץ או עציץ	זמן המשחק	כמות השגיאות

הופק על ידי המחלקה הפדגוגית, החטיבה לחינוך ולקהילה
קרן קימת לישראל, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לקרן קימת לישראל
www.kkl.org.il www.greenwin.kkl.org.il

תודות: פרופסור מיקי רובן ז"ל, דיקנית הפקולטה לטכנולוגיות
למידה, המכון הטכנולוגי חולון, רעות בכר, צוות Treasure-HIT

פיתוח, כתיבה והפקה: צוות המחלקה הפדגוגית, קק"ל,
סטודיו צחר **עיצוב גרפי:** Fly Branding

הצילומים בחוברת באדיבות ארכיון הצילומים של קק"ל

מודפס על נייר אקולוגי למען הסביבה ♻️